

Odkud přicházíme? Kdo jsme? Kam jdeme?

Paul Gauguin

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.

Jeronym.Klimes@seznam.cz

<http://www.klimes.us>

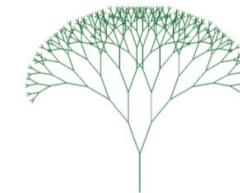
Paul Gauguin se hlásí. Chce se na něco zeptat asi:

**Nevyjde Vám ted' někdy
náhodou nějaká kniha
v nakladatelství
Novela Bohemia?**

Jeroným Klimeš
**Křesťanství,
vztahy
a sex**

Na útěku
od sebe k tobě
a od tebe
k sobě

novela
BOHEMICA

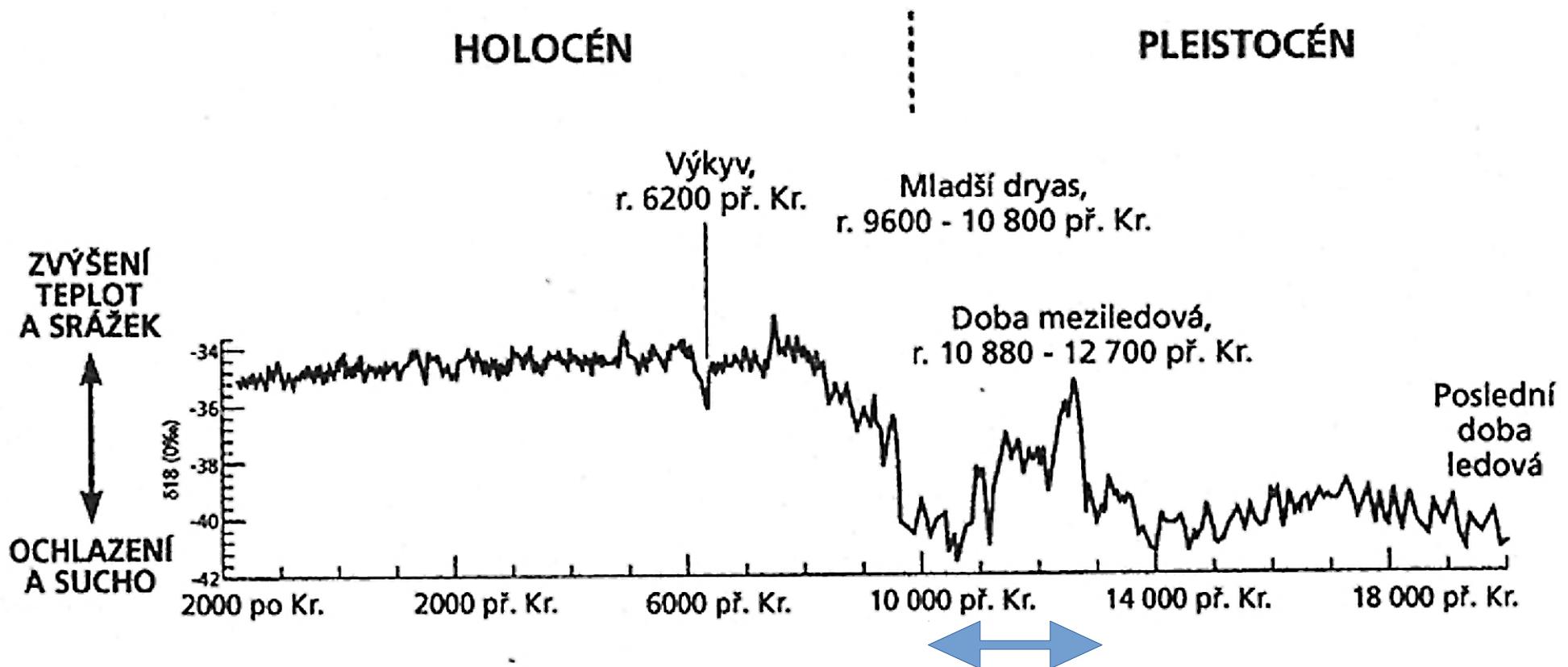
Paul Gauguin se hlásí.

Chce se na něco zeptat asi:

**Odkud
přicházíme
?**

6. masové vymírání

vývoj klimatu dle změrených odchylek v poměru zastoupení izotopů kyslíku O16 a O18 v ledovém příkrovu Grónska - podle Mithen 2003

<http://vymirani.klimes.us>

Šesté vymírání bývá označováno masové vymírání (extinkce) v období před 13–10 tisíci let na přelomu pleistocénu a holocénu, tedy konce poslední doby ledové a současné doby meziledové.

Vymřela selektivně jen velká zvířata na severní polokouli a Americe

Velcí savci, zatímco menší savci a obecně menší obratlovci, rostliny, bezobratlí a mořské organismy, tedy skupiny, jež byly předchozími pěti epizodami masových vymírání těžce zasaženy, zůstaly v tomto případě nepostiženy.

Vymírání omezeno na severní Eurasii a Ameriku (Severní i Jižní).

Vymírají nepříbuzné typy, které spojuje jen velikost: chobotnatci, nosorožci, koně, obří zemní lenochodi, velbloudi a lamy, glyptodonti

Overkill teorie - Velké savce vybili lovci, čili lidé

Glyptodont
příbuzný lenochoda
(chudozubí pásovci)

Vytrvalostní lov

Na velká zvířata nestačíme rychlostí běhu, ale vydrží

Dodnes takto loví křováci v Africe.

Důsledek vymírání = hlad

[persistence_hunting_vytrvalostni_lov_krovaci.wmv](#)

Hledání náhradních řešení

Pasteveectví a pití mléka

Potřebný gen pro produkci enzymu štěpícího mléčný cukr - laktázy.

Dodnes jsou lidé, kteří mají alergii na mléko.

Například rodilí Dánové mají geny na zpracování mléka v 99%, ale černoši ještě ze 40 % tento gen nemají (záleží na území).

Zemědělství a pojídání trávy či obilí

Toto je mutant
tetraploid!

Leela

Potřebný gen pro zpracování lepku

Dodnes jsou lidé, kteří jej nemají - celiakie; 4% prevalence v populaci.

Genetická adaptace potřebuje desítky tisíc let

Obě strategie - mléko a obilí - byly zřejmě východiskem z naprosté nouze a trvalo oněch 10.000 let, než geny pro tyto strategie stále ještě neúplně převládly v populaci.

Podobně trvalo 30000 let než se v Tibetu prosadil gen na vysokohorské prostředí. (Vladislav Rogozov: Lidé zvyklí na nedostatek kyslíku)

Paul Gauguin se hlásí.

Chce se na něco zeptat asi:

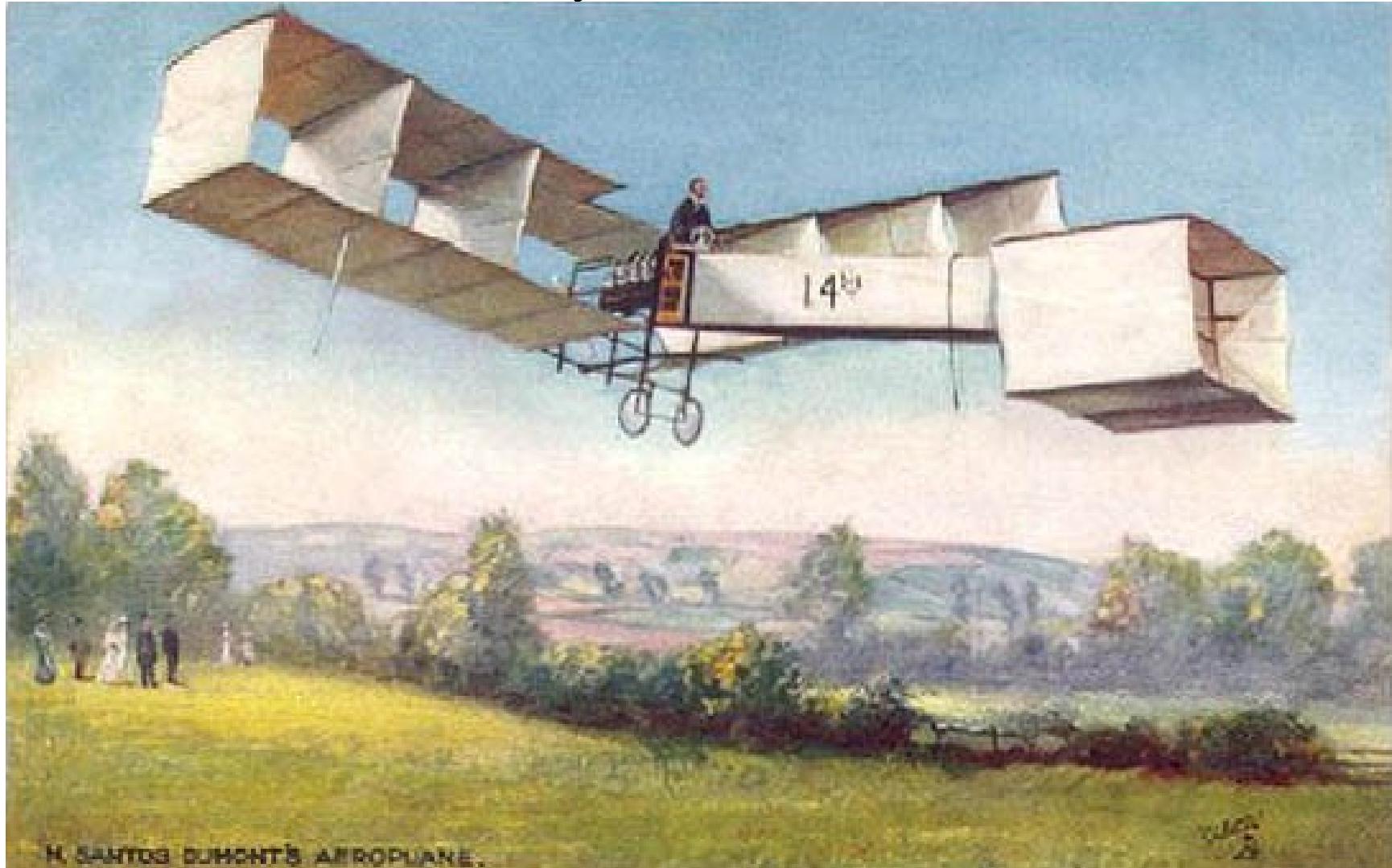

Co jsme?

Lidé jsou sbírka nedokonale adaptovaných jedinců

(v teologii se tomu říká narušená přirozenost)

**První živočišný druh, který disponuje rozumem
takže si umí vyrobit mikrovlnou troubu**

Je to výhra být prototypem?

Vždyť to letí na druhou stranu!

Jsou adaptace stabilizované

chůze a jiné, o kterých nás nenapadne ani uvažovat

Jsou adaptace rozvrtané, chaoticky nestabilní, které samy nenacházejí přirozenou rovnováhu

Sex - K a r-strategie

Příjem potravy

Zájem individuální versus zájem celku

Samozřed'ovací peckoviny versus jabloň

Životní energie = počet dětí × investice na jedno dítě

Jablka (děti) z prostříhané jabloně a z neprostříhané

Prostříhaná jabloň
K-strategie (méně je více)

Nestříhaná jabloň
r-strategie

r-strateg versus K-strateg

r-strateg nezná své
děti jménem

hodně dětí &
malá investice

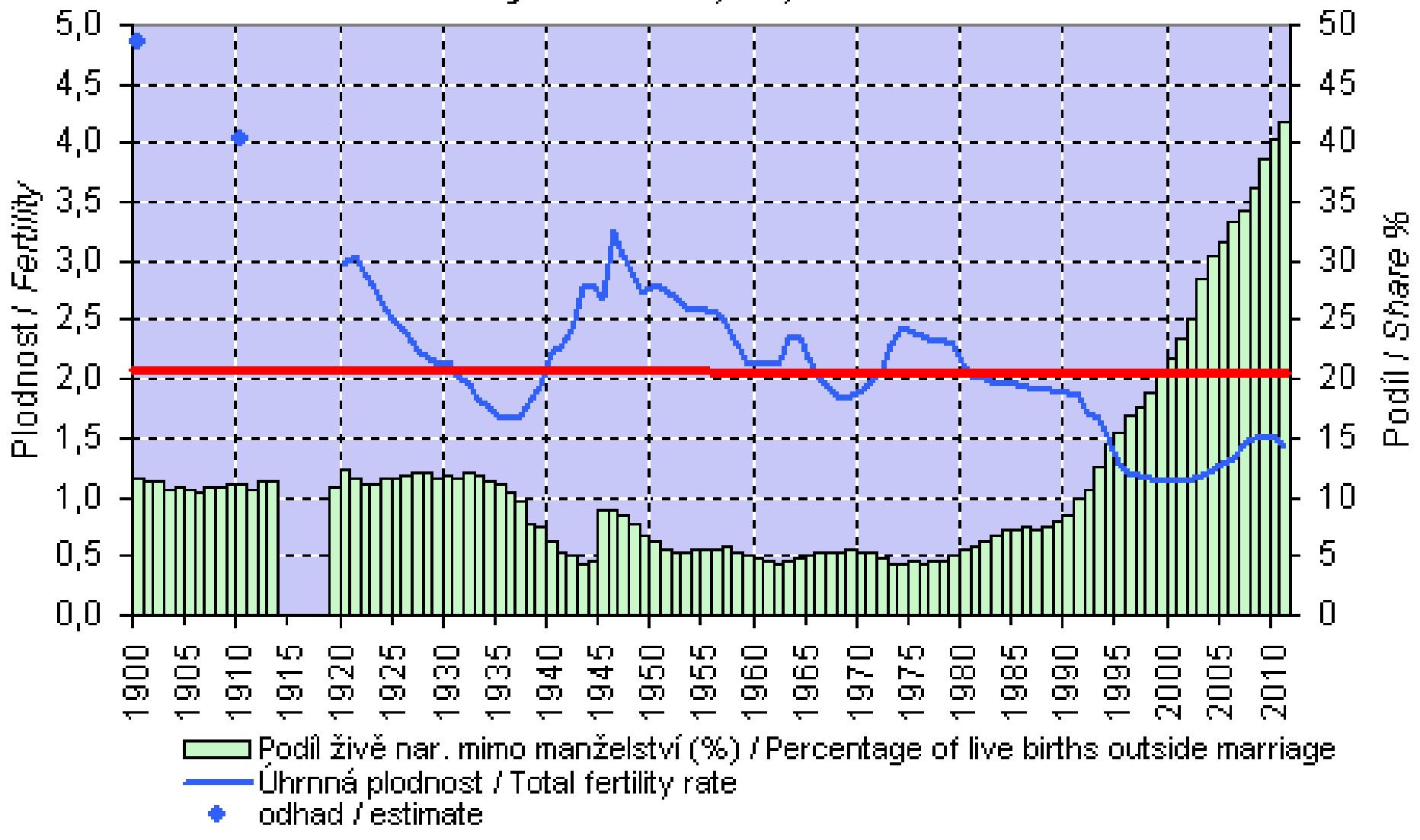
K-strateg
zná své děti
jménem

málo dětí &
velká
investice

Životní energie = počet dětí × investice na jedno dítě

Ukazatele plodnosti I, ČR, 1900-2011

Fertility indicators I, CR, 1900-2011

K-stratég je mírové chování. r-stratég válečné. V praxi je to chaos.

Paul Gauguin se hlásí.

Chce se na něco zeptat asi:

**Kam
směřujeme
?**

Budoucnost se nedá předvídat

Dají se jen sledovat trendy - kam to směruje

Základním znakem převratů a revolucí je, že jsou nepředvídatelná pro společnost těsně před převratem. (viz Bárta & spol.)

Společnost vidí nepřímé známky blížícího se kolapsu, ale neexistuje nikdo, kdo reálně odhadl, co přijde.

- před Velkou francouzskou revolucí

Tocqueville: Starý režim a revoluce

- před Druhou světovou válkou

Nassim Nicholas Taleb: Černá labut'

- před Sametovou revolucí ap.

Nepřímé známky blížícího se kolapsu:

Nárůst zákonů nedodržovaných v praxi

Zkostnatění státních institucí

Hroucení výchovy (nárůst plurality životních stylů)

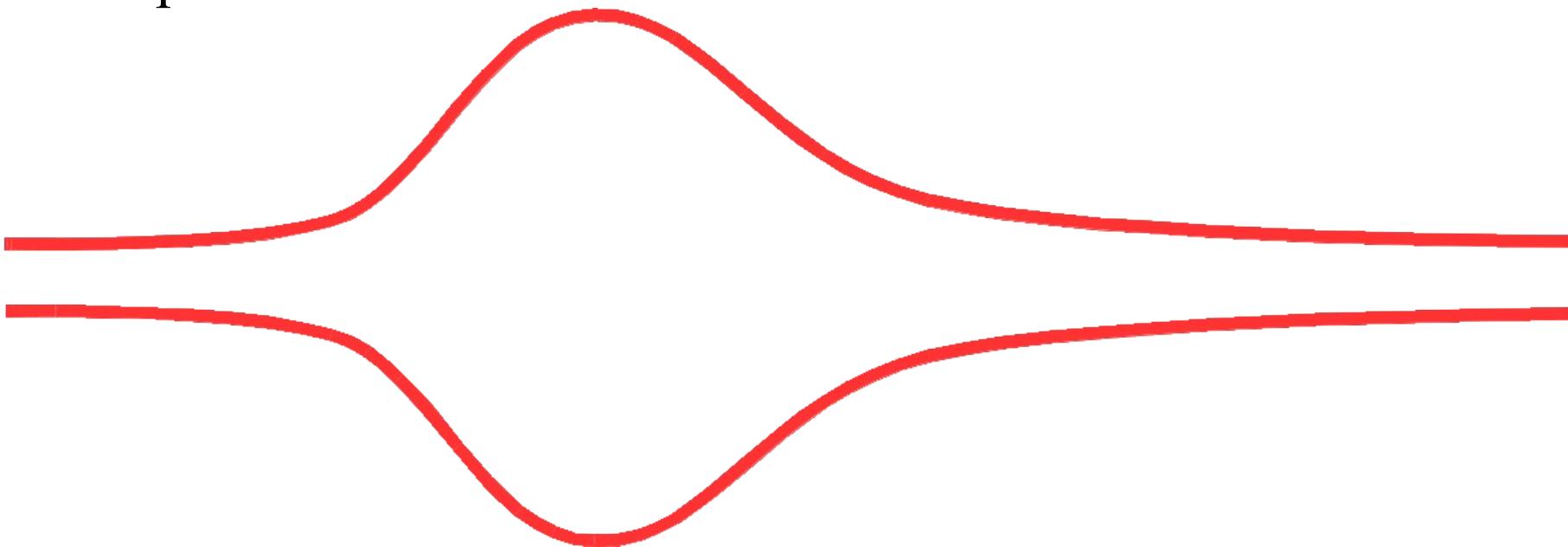
Syndrom nestability blahobytné společnosti

blahobytná společnost = společnost bez hladu

Mnohokrát v dějinách u vládnoucí třídy či národa

Řím, Egypt, Rakousko-Uhersko

Blahobyt je evolučně nový jev = nejsou genetické adaptační mechanismy, adaptace je možná jen kulturou (raciem), ale ta se pravě hroutí první.

Stagnace Revoluce Pluralita Srážka ideologií Prosperita ...

Společnost na přelomu letopočtu byla velmi názorově pluralitní

Hlavní znaky nestabilní blahobytnej společnosti

1) Vymírání populace (dnes 1/3 populace na jednu generaci žen)

2) Ostrůvkovitá společnost solitérů

nefunkční rodina = nárůst matriarchátu ap.

ráj psychopatů aneb hon na blbce

nezájem o věci veřejné (politiku)

nefunkční stát

3) Rozleptání motivace a identity lidí

morálka příjemných prožitků

minimální frustrační tolerance a maximální citová labilita

Maslowa hierarchie potřeb je vratká směrem ke špici

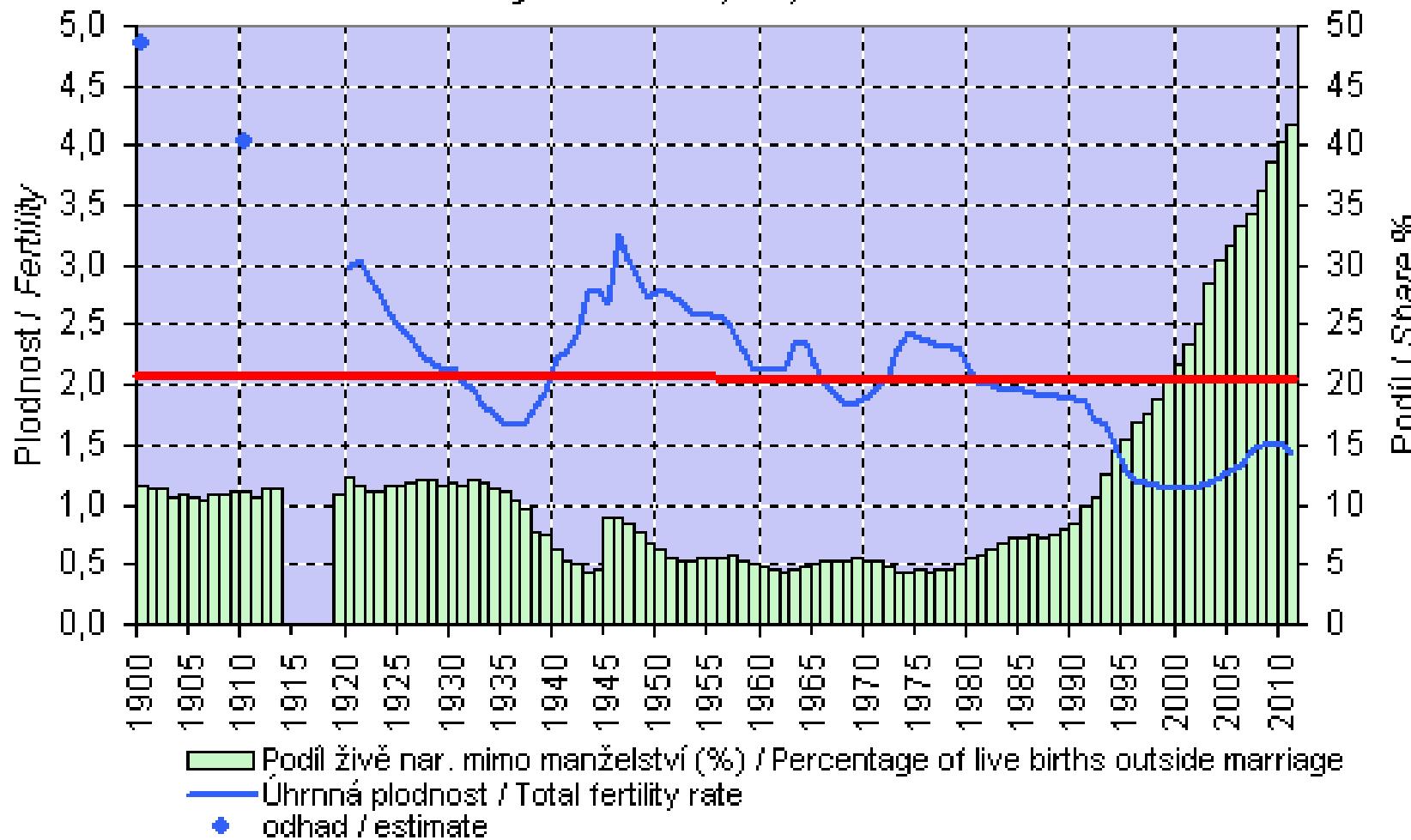
ztráta identity vede k neschopnost zpracovat otázky smrti, nemoci a stáří

Jedno dítě za mámu, druhé za tátu, třetí za národ

Porodnost klesá na cca 1,4 dítěte na ženu

Ukazatele plodnosti I, ČR, 1900-2011

Fertility indicators I, CR, 1900-2011

1,4/2,1=66%, tzn. za jednu generaci žen vymře 1/3 populace = mor?

Mikuláš Dačický - paměti léta 1582

Toho roku byl mor na lidi v království Českém veliký a nejprve začali zhusta mříti v Praze mense Augsti, srpna, pročež z Prahy ujízděli, kde jse komu vidělo, zvláště bohatí. A ten mor se tak rozmohl, že všudy i po vesnicích velmi mřeli, vše na hlízy a pryskejře.

V městech pražských mnoho tisíc lidu pomřelo. Na Horách Kutnách, na Kaňku, v jeden den po 50, 60, 70, 80, 90, po 100 osobách těl mrtvých u všech far pohřebovali; a zemřelo v tu ránu boží lidí obojího pohlaví na Horách Kutnách okolo pěti tisíc, starých, mladých, mládencův, panen krásných, dětí, vše vesměs. A jak jse kdo roznemohl, nedlouho stonaje, brzo umřel; a toliko zvonění slyšáno bylo.

V kteroužto ránu boží morovou zemřeli jsou na Horách Kutnách mně známí a povědomí tito: Jeremiáš Šentygar, apatekář, Václav Starý od Svobodů...

Evoluční norma je 3 až 4 děti na plodící pár

Vícečetné rodiny byly přechodným jevem na přelomu 19./20. století

Politická podpora porodnosti

**důchody dimenzovat podle počtu dětí, kdy se dotyčný podílel na výchově
popř. z vyživovací povinnosti (alimentů)**

Osobně se staral o děti = nejvyšší důchod

Platil na děti alimenty = menší poměrná část důchodu

Neměl děti, neplatil = mizerný důchod, přežívací dávka
čili měl na své stáří pamatovat jinak.

Jev Babylonské věže

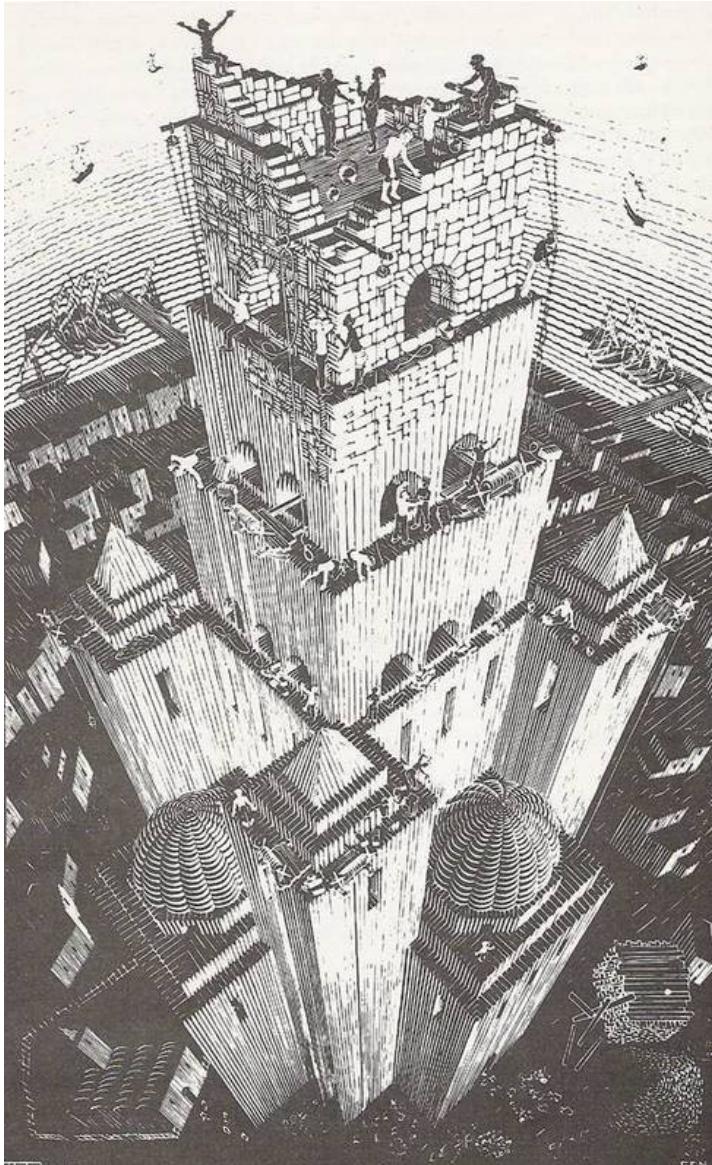
Celá země byla jednotná v řeči i v činech. Když tálili na východ, nalezli v zemi Šineáru^() pláň a usadili se tam. Tu si řekli vespolek: "Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme." Cihly měli místo kamene a asfalt místo hlíny. Nato řekli: "Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudem rozptýleni po celé zemi." I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidství budovali. Hospodin totiž řekl: "Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést. Nuže, sestoupíme a zmateme jim tam řeč, aby si navzájem nerozuměli." I rozehnal je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. Proto se jeho jméno nazývá Bábel (to je Zmatek), že tam Hospodin zmátl řeč veškeré země a lid rozehnal po celé zemi.*

(Genesis 11, 1)

^()niva mezi Eufratem a Tigrisem*

Nejde o jiný jazyk, ale neschopnost se dorozumět, ztráta společného cíle. Drogově, sexuálně a vztahově rozvolněná společnost nemá společnou řeč.

Cyril Northcote Parkinson

„Dokonalého uspořádání dosahuje instituce teprve tehdy, když je už na pokraji zhroucení. Když instituce prožívá doby vzrušujících objevů a rozmachu, nemá nikdo čas na úvahy, jak by měla vypadat její hlavní budova. K tomu se dospěje až později, kdy všechna důležitá práce je už vykonána. Jak dnes už dobře víme, znamená dokonalost konec, a konec znamená zánik.“

Digitální technologie zmenšují velké vzdálenosti

ale

malé vzdálenosti zvětšují

Ztráta schopnosti komunikovat i přes nárůst komunikačních nástrojů

Velké vzdálenosti se zkracují a malé se zvětšují

Máme „kamarády“ v Hong Kongu, ale neznáme své sousedy

Mobily znamenaly „zákaz“ rozhovoru na refýži.

Důvod není v ne/možnosti komunikovat, ale v asymetrii přitažlivých a odpudivých sil:

Přitažlivé síly - slabé, ale dlouhodobé

Odpudivé síly - silné, ale krátkodobé

Lidé se složitě dostávají k sobě, pak o sebe škrtou a rozeskočí se.

Pak chybí síla, která by zvedla sluchátko a řekla: „Ahoj, jak se máš?“

Není potřeba či důvod, proč být spolu.

Nejlepší pro-rodinná politika je ekonomická bída.

Motivační triáda „frustrace - motivace - identita“

**Frustrace je základ motivace.
Bez frustrace není motivace.**
(Jen minimum aktivit není taženo momentální frustrací.)

Organismy mají zakódované energii spořící strategie (lenochod, levhart, muži)

Dnešní výchova a vzdělávání bez nepříjemných zážitků produkuje děti bez zájmů.

Freud: Princip slasti versus princip reality

Rodiny orientované na výkon versus na soudržnost

Charlie - princip reality - pevná identita („My jsme vyhráli!“)

Marcia - princip slasti - rozplizlá identita („Co jsme dokázali?“)

Obecně se tyto dva principy špatně vyvažují, ale dnes se stal prožitek morálním imperativem. Z lidí stali sběratelé zážitků:

V blahobytných společnostech se příjemné prožitky stávají morálním maximem - sběratelství zážitků

Nevaž se, odvaž se! Následuj svou žízeň. Když ji miluješ, není co řešit. Definice zdraví atd.

Je to naopak: Když děláme věci správně, když máme kvalitu života, tak pak se dostaví i příjemné zážitky

Frustrace - motivace - identita

Bez motivace není identita

Morálka „příjemných prožitků“ - otec půlročního dítěte:

„Víte, já bych to se ženou asi vydržel, žádný zásadní problém s ní nemám, ale řekněte mi: „Co by to bylo za život? Já se ještě nechci uvázat do rodiny. Já se na to necítím...“

Snaží se „zachránit si svůj život“. Ale je řečeno naopak: „Kdo by chtěl svůj život zachránit ztratí jej.“ Proč? Jinak **život plný nepovedených začátků**.

Praktický dopad

- Chceme se cítit dobře, ale city nemůžeme přímo ovládat.
- City vznikají jako vedlejší produkt dobrého/špatného chování a událostí.
- Pokus ovládat emoce (např. systematicky se vyhybat nepříjemným situacím), zpravidla končí chronickým propadem do špatných stavů.

Úkolem vzdělávání a výchovy je naučit děti fungovat v stavu mírné nepohody čili zvyšovat:

Frustrační toleranci

schopnost fungovat optimálně i s nepříjemným prožíváním

Nevyužité možnosti lidského mozku jsou především v oblasti, kde se lidé necítí dobře.

V hudební škole

jsem potkal žákyni druhého cyklu a zavzpomínal jsem, co jsem sám v jejím věku hrával:

"To taky hrájete Arabesky od Debussyho?"

"Já nehraju vážnou hudbu."

"Proč?"

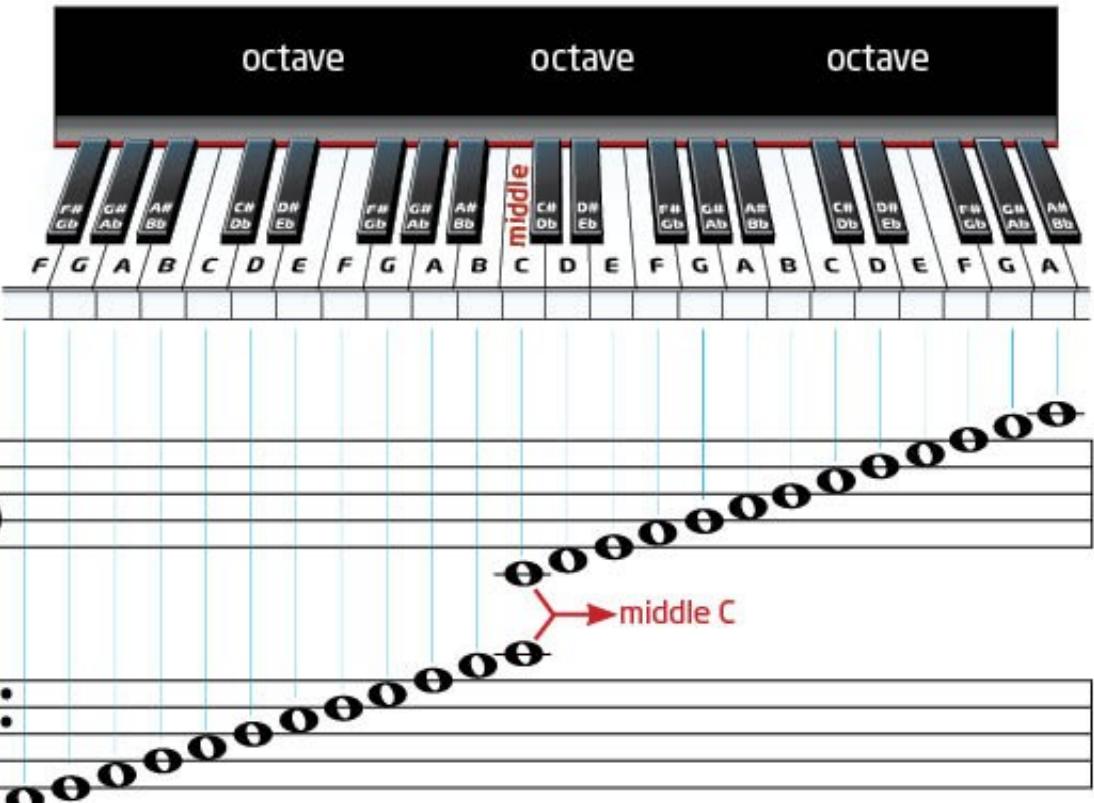
"Já na to nemám techniku."

"Technika není problém. Stačí hrát stupnice."

"Ale mě stupnice nebaví."

"To by bylo divné, kdyby vás bavily. Ty nebaví nikoho, ty jsou jen dobré na tu techniku."

"Ale já nikdy nedělám nic, nač nemám náladu."

N 6

Když si báječnou N⁶ vezme báječný N⁶

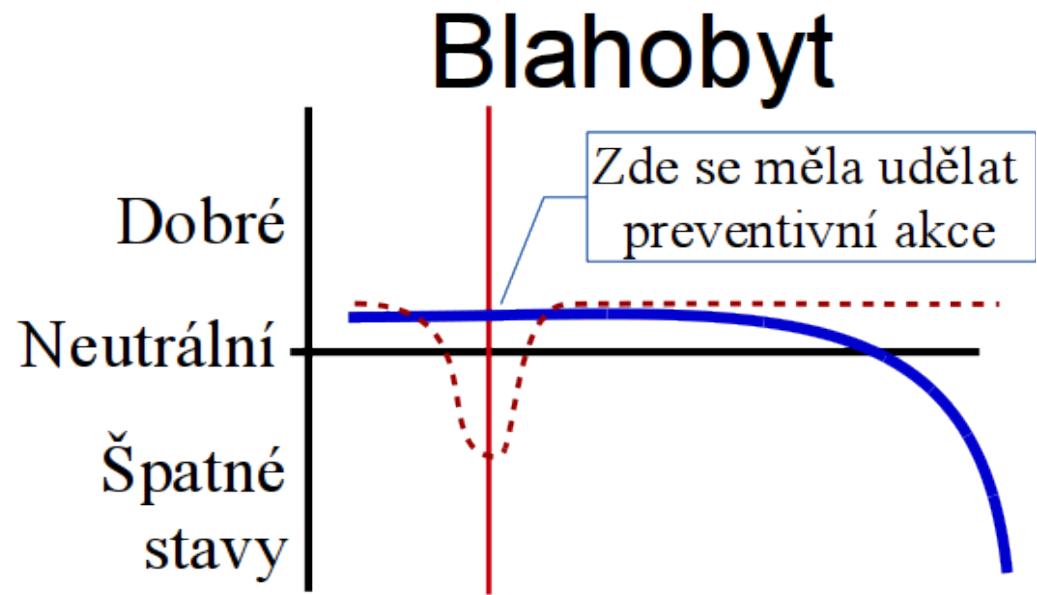
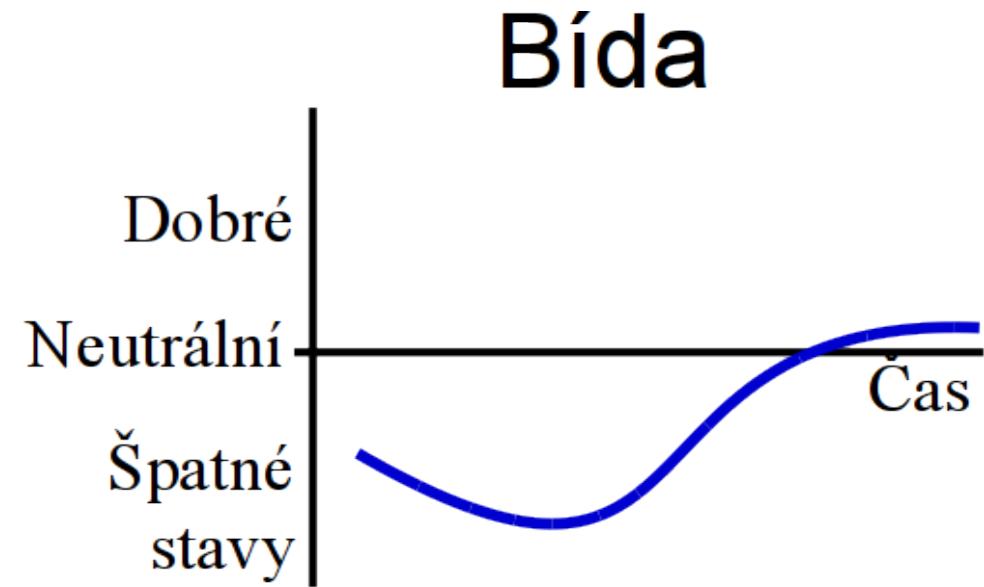

Je noc muž leží o dva metry dál než žena s dvouletou dcerou. Najednou se ozve: "Čurat..." Muž to slyší a v tom okamžiku má na výběr ze dvou až tří možností:

- a) Může dělat, že spí a že nic neslyšel.
- b) Může říci: "Spi dál, já jí dám vyčůrat."
- c) Mezi manžely může vzniknout silová hádka o to, kdo ustoupí, podle pravidla #N⁶ - "Nikdy nedělám nic nač nemám náladu".

Žena řekne: "Nemohl bys ji dát na záchod?" Ticho, předstírá, že spí. Žena mu to nevěří: "Taky bys mohl občas vstát ty, abych nemusela všechno dělat sama." Ticho. Žena otrávená: "Je to s tebou život na nic." On to nevydrží: "Jestli ti to nedošlo, tak já vydělávám peníze, aby sis tady mohla válet přes den šunky." A začíná regulérní hádka, kterou završí malá tím, že se opravdu počůrá. Samozřejmě to jde uklidit žena a při tom přemýšlí, zda by jí nebylo lepší samotné...

Rozdíl v prožívání za hladu a za blahobytu

Preventivní akce (vzdělání, rodina, příprava na stáří) se nedá dělat prožitkově a následný propad není vratný, neboť lidský život je krátký.

Toto se dá kompenzovat jedině Freudovým principem reality, nebo jak říkal Ježíš:

**Hledejte především Boží království a spravedlnost,
a všechno ostatní vám bude přidáno.**

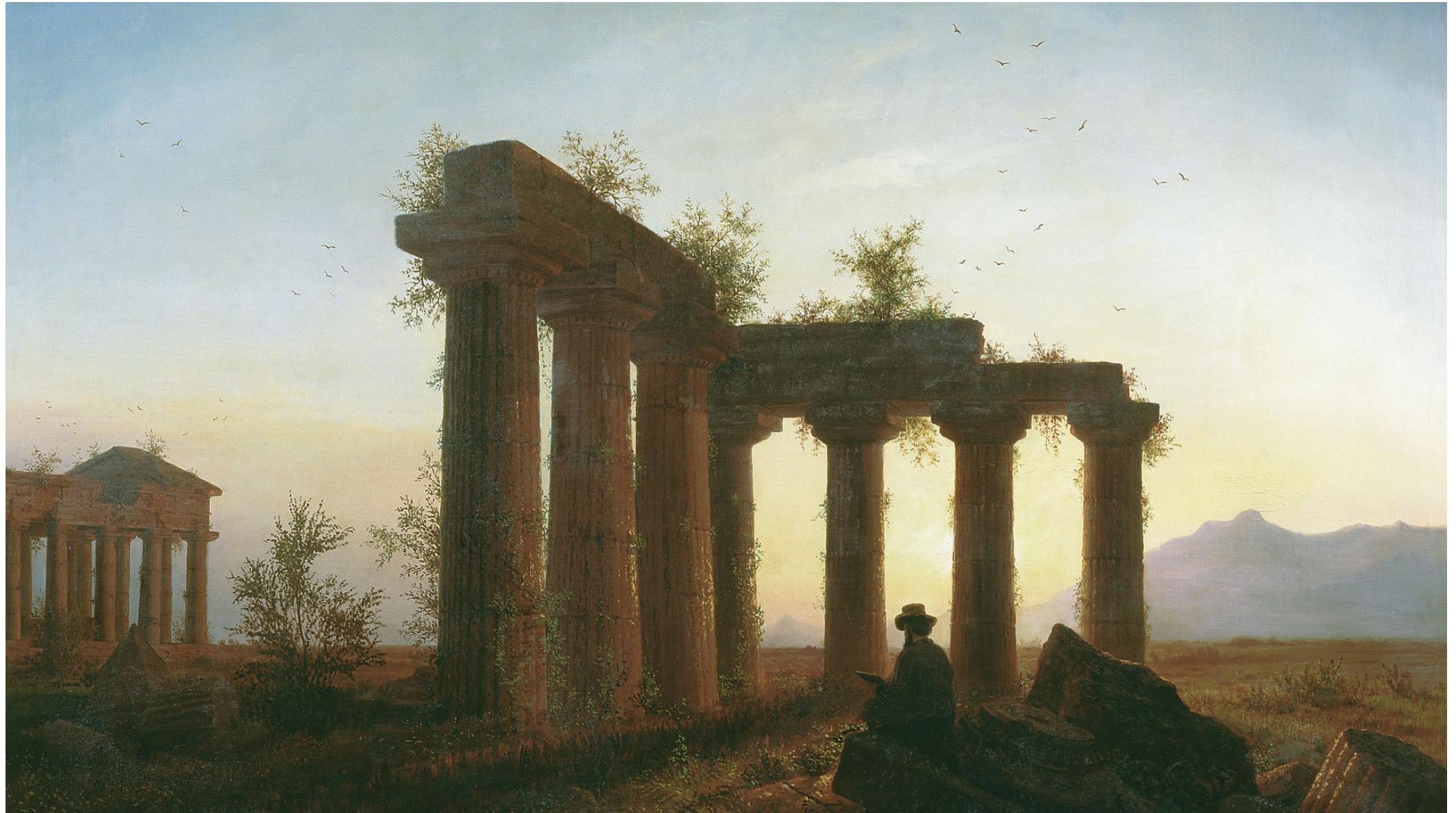
Paul Gauguin se hlásí.

Chce se na něco zeptat asi:

**Kdy bude
konec?**

V historii lidstva žádnou civilizaci, která by byla schopna odolávat tlaku blahobytu déle než tři století

Děkuji Vám za pozornost

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D.

<http://www.klimes.us>